

SMAFIN

Χαιρετισμός Προέδρου ΚΑΠΕ

3rd round table discussion στο πλαίσιο του έργου [SMAFIN «Supporting Smart Financing implementation for energy efficient Balkan Countries»](#)

Η κλιματική κρίση, και από τον Φεβρουάριο 2022 η γεωπολιτική κρίση και αστάθεια, διαμορφώνουν ένα εκρηκτικό ενεργειακό πεδίο στην Ευρώπη για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες.

Οι Ευρωπαϊκές και Εθνικές Πολιτικές έχουν ως αντικειμενικό σκοπό την αντιμετώπιση των κρίσεων προς όφελος της ανταγωνιστικότητας και αειφορίας κάθε οικονομικής δραστηριότητας στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα, προς όφελος του περιβάλλοντος και των πολιτών, όπου δεν θα μείνει κανείς εκτός των εξελίξεων.

Αρχές του 2022, η Ευρώπη συνέχισε να υιοθετεί μέτρα για την επίτευξη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, ώστε να γίνει η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος μέχρι το 2050. Οι Ευρωπαϊκές πολιτικές Fit for 55 και Repower EU στοχεύουν στην επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης και στην ενεργειακή αυτονομία της Ευρώπης, στην εξοικονόμηση ενέργειας (EΞE), στην παραγωγή καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας (HE), στη διαφοροποίηση των ενεργειακών μας αποθεμάτων, αλλά και στον έξυπνο συνδυασμό επενδύσεων και μεταρρυθμίσεων.

Ταυτόχρονα, βρίσκεται σε εξέλιξη η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βελτιστοποίηση και τον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ στο σύνολό του.

Το «κύμα της ανακαίνισης κτηρίων» που προβλέπει η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, δημιουργεί ανάγκες ανάπτυξης συστημάτων συνδυασμού τεχνολογιών ΑΠΕ και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης (EA), ικανών να εξυπηρετήσουν τη ριζική ενεργειακή αναβάθμιση, τα σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας και τα μηδενικών αέριων εκπομπών κτήρια. Να σημειωθεί ότι τα κτήρια στην ΕΕ ευθύνονται για το 40% της κατανάλωσης ενέργειας και το 36% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ).

Τον Μάρτιο του 2023, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την προσωρινή συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης για τη μεταρρύθμιση και την ενίσχυση της οδηγίας της ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση. Με τη συμφωνία αυτή, η αρχή «ενεργειακή απόδοση πρώτα» αποκτά νομική ισχύ με σαφή απαίτηση από τις χώρες της ΕΕ να λαμβάνουν υπόψη την EA στην πολιτική, τον προγραμματισμό και τις σημαντικές επενδυτικές αποφάσεις στον ενεργειακό τομέα.

Ταυτόχρονα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του για την αναθεώρηση της οδηγίας για την EA των κτηρίων (EPBD), καθορίζοντας μια πιο φιλόδοξη θέση ενόψει των διαπραγματεύσεων με τα 27 Κράτη Μέλη. Το κύριο σημείο της αναθεώρησης περιλαμβάνει τη σημαντική μείωση των εκπομπών ΑτΘ και της κατανάλωσης ενέργειας στο κτηριακό απόθεμα της ΕΕ (κατοικίες, δημόσια και εμπορικά κτήρια) έως το 2030, με στόχο την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Προτείνεται όλα τα νέα κτίρια να είναι μηδενικών εκπομπών από το 2028, ενώ για τα νέα κτήρια που ανήκουν ή/και λειτουργούν από δημόσιες αρχές, η προθεσμία έχει οριστεί για το 2026.

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις, οι χώρες της ΕΕ θα πρέπει να προωθήσουν καινοτόμα χρηματοδοτικά προγράμματα και «πράσινα» προϊόντα δανεισμού για την ΕΑ, εξασφαλίζοντας την ευρεία και χωρίς διακρίσεις προσφορά τους από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Οι χώρες της ΕΕ θα πρέπει να υποβάλουν εκθέσεις σχετικά με το πλήθος των επενδύσεων για έργα ΕΑ.

Η έκθεση του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (International Energy Agency, IEA) η οποία παρουσιάστηκε στο ΥΠΕΝ πρόσφατα αναφέρει για την ΕΑ στην Ελλάδα (στοιχεία 2021):

Η Τελική Κατανάλωση Ενέργειας: 637 PJ (1 petajoule ισοδυναμεί με 278 GWh) είναι μειωμένη σε ποσοστό 20% σε σχέση με την ΤΚΕ το 2011.

Έχει δε με την εξής κατανομή ανά καύσιμο: Πετρέλαιο 52%, Φυσικό Αέριο 9.7%, Ηλεκτρισμός 28%, Βιοενέργεια και απορρίμματα 7.1%, ηλιακά 2.0%, λιγνίτης 1.2%, θερμότητα 0.2%

Ανά Τομέα: Κτήρια 39%, μεταφορές 36%, βιομηχανία 25%

Εξαιρετικά σημαντική είναι για την Ευρώπη η αποσύνδεση της ανάπτυξης από την κατανάλωση ενέργειας, που μπορεί να επιτευχθεί πρωτίστως με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στον πρωτογενή (να μην ξεχνούμε τις αγροτικές καλλιέργειες), στον δευτερογενή και στον τριτογενή τομέα.

Η έκθεση αναφέρει ότι η Ελλάδα έχει κάνει σημαντικά βήματα προς τη βελτίωση της ΕΑ, στα οποία περιλαμβάνεται και η αντικατάσταση των λεβήτων πετρελαίου στα κτήρια μέχρι το 2025 με αντλίες θερμότητας και άλλες καθαρές εναλλακτικές λύσεις.

Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης θα μπορούσε να μειώσει όχι μόνο τις εκπομπές CO₂, αλλά και τον ετήσιο λογαριασμό των 330 δισεκατομμυρίων ευρώ για εισαγωγές ενέργειας.

Το ΚΑΠΕ έχει ως στόχο τη συνεχή στήριξη της "πράσινης" ενεργειακής, βιομηχανικής και ψηφιακής μετάβασης της χώρας, παρακολουθώντας και συμβάλλοντας στην ενσωμάτωση των κοινών Ευρωπαϊκών πολιτικών στην εθνική νομοθεσία της απανθρακοποίησης (decarbonisation), της ψηφιοποίησης (digitalisation), της αποκεντρωμένης παραγωγής (decentralization) και περαιτέρω απελευθέρωσης (deregulation) του ενεργειακού τομέα προς όφελος των πολιτών (democratization).

Η ενδυνάμωση του ΚΑΠΕ με νέο εξειδικευμένο προσωπικό, σύγχρονη διοικητική διάρθρωση και αναβαθμισμένο θεσμικό ρόλο, περιλαμβάνονται στις επιδιώξεις της Διοίκησης του ΚΑΠΕ. Επιδιώξεις που ευελπιστεί να επιτύχει με την έγκριση της πολιτικής ηγεσίας και των υπηρεσιών του ΥΠΕΝ, και την υποστήριξη των εργαζομένων του ΚΑΠΕ.

Το SMAFIN έχει σκοπό να διευκολύνει τον διάλογο μεταξύ των υπευθύνων χάραξης πολιτικής της ΕΕ, των εθνικών φορέων και των τοπικών αρχών, των εκπροσώπων του χρηματοοικονομικού, επιχειρηματικού, κατασκευαστικού και ακαδημαϊκού τομέα για την ενεργοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων στη βιώσιμη ενέργεια με έμφαση στα κτήρια, ενισχύοντας παράλληλα την πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Αναμένουμε λοιπόν τη σημερινή συζήτηση με εξαιρετικό ενδιαφέρον για τις προτάσεις πολιτικής για την χρηματοδότηση της ενεργειακής απόδοσης, που θα υποβάλει το έργο SMAFIN, με την ολοκλήρωσή του.